
Plaatselijke regeling – 2022

van de

Protestantse gemeente te Santpoort en Velsbroek

---

definitief vastgesteld op 16 mei 2022 - ingangsdatum: 3 oktober 2022

Wat is dat, een ‘Plaatselijke Regeling’?

De kerkorde van de PKN beschrijft alle regels en afspraken die gelden voor gemeentes die aangesloten zijn bij de Protestantse Kerk in Nederland. De landelijke synode stelt de kerkorde vast. Maar de kerkorde is niet helemaal in beton gegoten: sommige regels en afspraken moeten *plaatselijk* worden geregeld. Bijvoorbeeld de grootte van een kerkenraad. Dat staat o.a. in dit document. Hieraan hebben we toegevoegd wat we zelf belangrijk vinden om vast te leggen, b.v. over overleg via e-mail.

In dit document staan alle deze plaatselijke regels voor onze gemeente op een rijtje. *U kunt de specifieke regels en getallen voor onze gemeente makkelijk herkennen omdat deze in het rood zijn aangegeven.*

Printen niet nodig !

Achter de computer of tablet kunt u makkelijk naar deze toelichtingen doorklikken, als u klikt op de tekst **TOELICHTING** in de tekstballon, die bij elk hoofdstuk staat.

Toelichting

Wat staat er niet in?

U vindt in dit document niet de algemeen geldende regels, want die staan in de kerkorde, die hebben we hier niet herhaald. Bijvoorbeeld hoe het eventueel stemmen in een kerkenraad gaat.

Wel vindt u achterin dit document, *in het blauw*, die delen van de kerkorde en een toelichting daarop, die betrekking hebben op de onderwerpen die in deze Plaatselijke Regeling zijn opgenomen.

Vaststelling

Deze regeling is voorlopig vastgesteld op de gezamenlijk AK-WK's vergadering van 28 maart 2022. De regeling is gepubliceerd op de website en in het kerkblad van 8 april is een oproep aan de gemeente geplaatst om te reageren. Op 24 april zijn er gemeenteberaden geweest in de Dorpskerk en in het Kruispunt. Deze plaatselijke regeling is *definitief* vastgesteld op een gezamenlijk AK-WK's vergadering op 16 mei 2022. De *ingangsdatum* van de regeling is bepaald op 3 oktober 2022.

de Algemene Kerkenraad	Wijkkerkenraad Velsbroek	Wijkkerkenraad Santpoort
Preses, ds. H.E.G. Reefhuis	Preses, mw. H. Heilink - Griffioen	Preses, mw. M. D. Roomer - van Zalinge
Scriba, L. Kruisselbrink	Scriba, A. C. Rensen	Scriba, mw. E.H.C. Kamerbeek

Inhoud

---

1. Samenstelling en taken van de kerkenraad	3
1.1 Aantal ambtsdragers.....	3
1.2 Vaste adviseurs	3
1.3 Taken van de kerkenraad	3
1.4 Werkgroepen en hun samenstelling	3
2. Verkiezing van ambtsdragers en predikant.....	4
2.1 Algemeen: Stemrecht en verkiesbaarheid	4
2.2 Algemeen: Stemmen bij volmacht	4
2.3 Verkiezing van ouderlingen en diakenen	4
2.4 Verkiezing van predikanten.....	5
3. De werkwijze van de kerkenraad	5
3.1 Aantal vergaderingen.....	5
3.2 Bijeenroepen van de vergadering	5
3.3 Verslaggeving.....	5
3.4 Openbaarmaking besluiten	5
3.5 Verkiezing en samenstelling van het Moderamen	5
3.6 Jaargesprekken.....	5
3.7 Toelating toehoorders tot de vergaderingen	5
3.8 Archiefbeheer	6
3.9 Eredienstmedewerkers [= lokale regel]	6
4. Besluitvorming.....	7
4.1 Conform de kerkorde.....	7
4.2 Besluitvorming via e-mail [= lokale regel - geldend voor alle organen].....	7
5. De kerkdiensten	7
6. College van Kerkrentmeesters (CvK).....	8
6.1 Samenstelling en werkwijze	8
6.2 Procedure indienen wensen voor de begroting [= lokale regel]	8
6.3 Invloed van de gemeente bij de vaststelling van begroting en jaarrekening	8
7. College van Diakenen (CvD)	9
8. Vaststelling en wijziging van de plaatselijke regeling	9
9. Overige bepalingen	9

Bijlage A: Algemene regels voor alle werkgroepen.....	10
A.1 Samenstelling	10
A.2 Werkwijze.....	10
A.3 Verantwoordelijkheden en Bevoegdheden	10

Bijlage B: Instructies voor de werkgroepen.....	11
B.1 Werkgroepen Eredienst.....	11
B.2 Werkgroepen Pastoraat	11
B.3 Werkgroep Vorming & Toerusting	11
B.4 Werkgroep Kerk-naar-Buiten.....	12
B.5 Werkgroep Kerkblad	12
B.6 Werkgroep Kerk-in-Actie.....	13
B.7 Werkgroep Groene Kerk	13

1. Samenstelling en taken van de kerkenraad

1.1 Aantal ambtsdragers

Samenstelling	Aantal	
predikant	3	
ouderling	6	
ouderling-kerkrentmeester	2	Daarnaast ook nog 4 kerkrentmeesters, 2 per wijk
diaken	6	Daarnaast ook 2 diaconaal rentmeesters, 1 per wijk
Totaal	17	

Bij de samenstelling van de kerkenraad streven we naar een evenredige vertegenwoordiging vanuit leden uit de wijk Santpoort en Velsbroek.

1.2 Vaste adviseurs

Als adviseurs nemen aan de kerkenraadsvergadering deel 'kerkelijk werkers', die in een bediening zijn gesteld. Zij wonen alleen de besprekingen van hun arbeidsveld bij.

1.3 Taken van de kerkenraad

De kerkenraad verricht alle taken die volgens de kerkorde (ord. 4-7-1 en 4-9-6) van hem worden gevraagd, met uitzondering van de taken die aan de werkgroepen zijn toevertrouwd. De eindverantwoording blijft conform de kerkorde bij de kerkenraad doordat zij het beleid vaststelt waarbinnen de werkgroepen hun activiteiten ontplooiën.

1.4 Werkgroepen en hun samenstelling

Het gemeentewerk wordt ondersteund door werkgroepen. De werkdruk voor ambtsdragers kan hierdoor verminderen, omdat werkgroepen grotendeels bestaan uit gemeenteleden zonder ambt. Werkgroepen kunnen, conform de kerkorde, zelfstandig taken verrichten en hebben een eigen bevoegdheid. De verantwoordelijkheid van de kerkenraad bestaat uit:

- de instelling van werkgroepen en de benoeming van hun leden.
- het vaststellen van de instructies (werkwijze / communicatie e.d.) van de werkgroepen.
Zie hiervoor bijlage A en B.
- het toetsen van het werk van de werkgroepen aan het beleidsplan.

De volgende werkgroepen zijn ingesteld:

1	Eredienst Dorpskerk	Het zorg dragen voor de voorbereiding en uitvoering van de wekelijkse en bijzondere erediensten in de Dorpskerk.
2	Pastoraat Dorpskerk	Het zorg dragen voor de organisatie en de uitvoering van de pastorale zorg in Santpoort.
3	Eredienst Kruispunt	Het zorg dragen voor de voorbereiding en uitvoering van de wekelijkse en bijzondere erediensten in het Kruispunt.
4	Pastoraat Kruispunt	Het zorg dragen voor de organisatie en de uitvoering van de pastorale zorg in Velsbroek.
5	Vorming & Toerusting	Het ondersteunen van de gemeente en andere geïnteresseerden, bij het leren en verdiepen van het geloof.
6	Kerk naar Buiten	De gemeente betrekken, activeren, inspireren en ondersteunen bij haar roeping als getuige naar buiten te treden. Bevorderen van de verbinding tussen kerk en dorp/omgeving.
7	Kerkblad	Het verzorgen van het Kerkblad voor leden en geïnteresseerden.
9	Kerk in Actie	Het ondersteunen van de gemeente en bevorderen van de missionaire - en wereld-diaconale projecten.
8	Groene Kerk	Het ondersteunen van de gemeente bij het bevorderen van verduurzaming van kerk en samenleving.

2. Verkiezing van ambtsdragers en predikant

2.1 Algemeen: Stemrecht en verkiesbaarheid

De belijdende leden van de gemeente zijn stemgerechtigd en verkiesbaar (conform de kerkorde).
Voor doopleden, gastleden en 'vrienden' geldt het volgende:

Geregistreerd als	Omschrijving	Stem-gerechtigd?	Verkiesbaar?
Doopleden van de gemeente vanaf 18 jaar	Gedoopt in PKN (of voorloper) of overgekomen	Ja	Ja (na bevestiging wordt betrokkene als bel. lid ingeschreven)
Niet-gedoopte kinderen	Minderjarig kind (= tot 18 jr), geen bezwaar van ouders of wet. vert.	Nee (Cf. kerkorde)	Nee (= Cf. kerkorde)
Gastleden (belijdend)	Belijdend lid van een andere kerk dan de PKN	Ja	Ja
Gastleden (dooplid) vanaf 18 jaar	Gedoopt lid van een andere kerk dan de PKN.	Ja	Nee
'Vriend', (bel. lid van een andere PKN-gemeente)	Registratie als 'vriend' is aan de kerkenraad.	Ja	Ja
'Vriend', (dooplid van een andere PKN-gemeente 18 jaar en ouder)	Registratie als 'vriend' is aan de kerkenraad.	Ja	Nee (= Cf. kerkorde)
Overige 'Vrienden' die geen lid zijn van een kerk	Registratie als 'vriend' is aan de kerkenraad.	Ja	Nee (= Cf. kerkorde)

Noot: Waar in dit overzicht wordt gesproken over "doopleden", wordt daaronder verstaan: kinderen die de doop ontvangen hebben. Daar waar volwassenen (vanaf de leeftijd van 18 jaar) kiezen of hebben gekozen om gedoopt te worden, doen zij eerst belijdenis van hun geloof.

2.2 Algemeen: Stemmen bij volmacht

Er kan bij volmacht worden gestemd, maar niemand mag meer dan twee gevolmachtigde stemmen uitbrengen en alleen stemgerechtigde leden kunnen gevolmachtigde stemmen uitbrengen. De volmachten zijn schriftelijk en ondertekend en worden van te voren aan de kerkenraad getoond.

2.3 Verkiezing van ouderlingen en diakenen

- 1) De uitnodiging tot het doen van aanbevelingen, genoemd in Ord. 3-6-2, wordt tenminste **4 (vier)** weken voordat de verkiezing plaats heeft, door de kerkenraad gedaan. (Ook als een ambtsdrager bereid is een nieuwe ambtsperiode te aanvaarden, wordt de gemeente geïnformeerd en gevraagd om aanbevelingen).
- 2) De praktijk is dat de door de kerkenraad voorgedragen kandidaten automatisch ook worden gekozen(of herkozen), omdat er in de regel nooit meer kandidaten dan vacatures zijn. Als het echter noodzakelijk is om te stemmen¹, zal de uitnodiging om te stemmen tenminste **2 (twee)** weken voordat de verkiezing plaats heeft, door de kerkenraad worden gedaan.

¹ Stemmen is conform de kerkorde noodzakelijk als er meer kandidaten dan vacatures zijn. Dit kan het geval zijn als bijvoorbeeld iemand wordt voorgedragen vanuit de gemeente (die dan wel 10 of meer aanbevelingen moet hebben) en er daarnaast een kandidaat is die door de kerkenraad wordt voorgedragen.

- 3) Indien hier sprake van is zal de verkiezing plaatsvinden tijdens een vergadering van stemgerechtigde leden.

2.4 Verkiezing van predikanten

De uitnodiging om te stemmen wordt tenminste 4 (vier) weken voordat de verkiezing plaats heeft door de kerkenraad gedaan.

Toelichting

3. De werkwijze van de kerkenraad

3.1 Aantal vergaderingen

De kerkenraad vergadert in de regel 6 (zes) maal per jaar.

3.2 Bijeenroepen van de vergadering

De vergaderingen van de kerkenraad worden tenminste 7 (zeven) dagen van te voren bijeengeroepen door het moderamen, onder vermelding van de zaken, die aan de orde zullen komen.

3.3 Verslaggeving

Van de vergaderingen wordt een schriftelijk verslag opgesteld, dat in de eerstvolgende vergadering door de kerkenraad wordt vastgesteld. Notulering kan door een niet-ambtsdrager worden gedaan, onder verantwoording van de scribe.

3.4 Openbaarmaking besluiten

Niet vertrouwelijke besluiten, genomen in de vergadering van de kerkenraad, worden hetzij schriftelijk in het kerkblad, hetzij door een mondelinge mededeling binnen een redelijke termijn aan de gemeente bekend gemaakt.

3.5 Verkiezing en samenstelling van het Moderamen

- 1) De verkiezing van het moderamen (ord. 4-8-2) geschiedt eens per jaar in de eerste vergadering van het betreffende jaar.
- 2) Dan worden ook de plaatsvervangers van de preses en de scribe aangewezen.
- 3) Het moderamen bestaat minimaal uit 3 personen, maar bij voorkeur uit 5 personen.
- 4) In het moderamen zijn de leden zo evenredig mogelijk uit beide wijken afkomstig.
- 5) De rol van voorzitter rouleert in principe per jaar tussen een lid uit Santpoort en een lid uit Velsbroek, tenzij de kerkenraad daar anders over besluit. De plaatsvervanger (assessor) komt steeds uit de andere wijk, tenzij de kerkenraad daar anders over besluit.

3.6 Jaargesprekken

De jaargesprekken met de predikant(en) en met eventuele kerkelijk werkers worden gehouden door een delegatie van 2 leden van de kerkenraad. Bij het jaargesprek wordt onder meer aandacht besteed aan het beleid van de gemeente als geheel en de samenwerking tussen en behoeften vanuit de beide vierplekken.

3.7 Toelating toehoorders tot de vergaderingen

Tot de vergaderingen van de kerkenraad worden gemeenteleden en vrienden als toehoorder toegelaten, tenzij de kerkenraad besluit een zaak in beslotenheid te behandelen.

De kerkenraad kan besluiten dat andere belangstellenden als toehoorder tot een bepaalde vergadering of tot een deel daarvan toegelaten worden.

3.8 Archiefbeheer

Het lopend archief van de kerkenraad berust bij de scriba, met inachtneming van de verantwoordelijkheid van de het college van kerkrentmeesters voor de archieven van de gemeente uit hoofde van Ord. 11-2-7.

Toelichting

3.9 Eredienstmedewerkers [= lokale regel]

Ter ontlasting van de rol ambtsdragers bij de eredienst, kan de kerkenraad 'eredienstmedewerkers' aanstellen.

Hierbij gelden de volgende afspraken:

1. Bij sterke voorkeur verrichten alle ambtsdragers in gelijke mate medewerking aan hun ambtelijke aanwezigheid bij de eredienst. De kerkenraad zal slechts bij uitzondering hier vrijstelling op verlenen.
2. In elke eredienst is bij sterke voorkeur zowel een ouderling als diaken herkenbaar aanwezig.
3. Minimaal dient er 1 ambtsdrager aanwezig te zijn, hetzij een diaken hetzij een ouderling.
4. Een eredienstmedewerker kan alle taken vervullen die de ouderling van dienst dan wel de diaken van dienst, normaliter vervult. Inclusief het consistoriegebed en de handdruk aan de predikant.
5. Een eredienstmedewerker:
  - is een gemeentelid die in het verleden ambtsdrager is geweest;
  - wordt benoemd door de kerkenraad.
  - en wordt begeleid en geïnstrueerd door de werkgroep Eredienst van de betreffende wijk.

4. Besluitvorming

4.1 Conform de kerkorde

Besluitvorming gaat conform de kerkorde, waar je plaatselijk niet van kan afwijken, samengevat:

- altijd eerst gemeenschappelijk overleg en zo mogelijk eenparig (dus unaniem) besluiten;
  - als dat niet lukt, bij meerderheid van uitgebrachte stemmen; blanco stemmen tellen niet mee;
  - stemmen over personen in principe schriftelijk;
  - het quorum moet aanwezig zijn, d.w.z. minimaal de helft van het aantal leden zoals in par 1.1 vermeld.
- In deze telling tellen dus ook de eventuele vacatures mee!*

4.2 Besluitvorming via e-mail [= lokale regel - geldend voor alle organen]

- 1) Het moderamen kan voorgestelde besluiten via email voorleggen aan de leden van de kerkenraad². Dit zal uitsluitend gebeuren als naar de mening van het moderamen:
  - a. besluitvorming niet door het moderamen kan worden gedaan
  - b. besluitvorming niet kan wachten op een volgende kerkenraad
  - c. het onderwerp naar de mening van het moderamen geschikt is voor overleg via e-mail
  - d. het vragen betreft die met ja of nee kunnen worden beantwoord, dus geen open vragen die (gemeenschappelijk) overleg vragen.
Dit zijn in ieder geval niet: het vaststellen of wijzigen van beleidsplan, begroting en jaarrekening, besluitvorming over personen, en besluitvorming over zaken waarvan de Kerkorde aangeeft dat leden van de gemeente daarin gekend en daarover gehoord moeten worden (Ord. 4-8-9).
- 2) In lijn met Ordinantie 4-5-4 kunnen geen besluiten worden genomen indien niet ten minste de helft van het aantal leden zoals dit voor het kerkelijk lichaam is vastgesteld, met een minimum van drie leden, via email reageert ('aanwezig is').
- 3) Wanneer bij het voorleggen van een besluit één lid overwegende bezwaren heeft tegen besluitvorming via email, zal het besluit niet genomen kunnen worden.
- 4) Op de eerstvolgende reguliere vergadering zal de besluitvorming ook formeel in de notulen worden opgenomen. De scribe draagt zorg voor archivering van de e-mails.
- 5) Dit artikel is vergelijkbaar van toepassing op de colleges van kerkrentmeesters resp. van diakenen. Voor deze organen kunnen de respectievelijke voorzitters voorgestelde besluiten via e-mail voorleggen aan de leden. En is daarnaast vergelijkbaar van toepassing op de door de kerkenraad ingestelde werkgroepen en commissies.

5. De kerkdiensten

- 1) De wekelijkse kerkdiensten van de gemeente worden volgens een door de kerkenraad vastgesteld rooster gehouden in het **Kruispunt in Velsbroek** en in de **Dorpskerk in Santpoort**.
- 2) Bij de bediening van de doop van kinderen kunnen **belijdende leden en doopleden** de doopvragen beantwoorden.
- 3) Er is sprake van een 'Open Avondmaal', iedereen die de viering van harte wil meemaken, is welkom om deel te nemen

² Daarbij is het ook goed om na te gaan wat eventueel aan het moderamen is opgedragen als 'zaken van formele en administratieve aard en zaken die geen uitstel gedogen' (ordinantie 4-8-3).

4) Elke levensverbintenis tussen twee personen kan als een verbond van liefde en trouw voor Gods aangezicht worden gezegend.

Betrokkenen dienen een verzoek daartoe ten minste 6 (zes) weken van tevoren in te dienen bij de kerkenraad. Tenminste een van de betrokkenen dient in het register van de gemeente ingeschreven te zijn. Tenminste 2 (twee) weken voorafgaande aan de kerkdienst, waarin de levensverbintenis wordt gezegend, wordt dit bekendgemaakt door middel van een afkondiging in een zondagse kerkdienst en een aankondiging in het kerkblad.

Toelichting

6. College van Kerkrentmeesters (CvK)

6.1 Samenstelling en werkwijze

- 1) Het college bestaat uit 6 leden, te weten 2 ouderling-kerkrentmeesters (dus ambtsdragers), aangevuld met 4 kerkrentmeesters.
- 2) De verkiezing van de voorzitter, secretaris en penningmeester gebeurt in de eerste vergadering van een nieuw kalenderjaar.
- 3) In die vergadering worden ook plaatsvervangers van de voorzitter en secretaris aangewezen.
- 4) Het college wijst een administrateur aan. Deze kan de vergaderingen als adviseur bijwonen. Op hem is het bepaalde in ord. 4-2 betreffende de geheimhouding van toepassing.
- 5) De penningmeester is bevoegd betalingen te doen namens de gemeente, met inachtneming van het door de kerkenraad vastgestelde beleidsplan en de begroting, tot een maximaal bedrag van € 5.000 per betaling. Voor betalingen boven dit bedrag zijn voorzitter en penningmeester of secretaris en penningmeester gezamenlijk bevoegd.
- 6) Bij afwezigheid of ontstentenis van de penningmeester treedt de voorzitter op als diens plaatsvervanger.

6.2 Procedure indienen wensen voor de begroting [= lokale regel]

Jaarlijks vraagt het College van kerkrentmeesters alle daarvoor in aanmerking komende organen, waaronder de kerkenraad en de door de kerkenraad ingestelde werkgroepen, om hun wensen en aandachtspunten voor de begroting van het komende kalenderjaar.

Dit gebeurt op een zodanig tijdstip, dat deze organen in de gelegenheid worden gesteld om de wensen en aandachtspunten te verzamelen en hierover overeenstemming te bereiken, waarna deze vóór 15 oktober worden ingediend bij het College van kerkrentmeesters, met afschrift aan de kerkenraad.

Het College van kerkrentmeesters weegt de wensen en aandachtspunten, stelt de ontwerpbegroting op en legt deze vóór 15 november, met een advies over de ingebrachte wensen, voor aan de kerkenraad ter vaststelling.

6.3 Invloed van de gemeente bij de vaststelling van begroting en jaarrekening

De leden worden in de gelegenheid gesteld hun mening kenbaar te maken over de begroting en de jaarrekening. Voor de definitieve vaststelling dan wel wijziging van de begroting en voor de definitieve vaststelling van de jaarrekening worden deze stukken in samenvatting gepubliceerd in het kerkblad. Ook kunnen stukken kunnen gedurende een week worden ingezien. Bij de publicatie worden tijd en plaats vermeld.

Reacties kunnen tot drie dagen na het einde van de periode van terinzagelegging worden gestuurd aan de scriba van de kerkenraad.

De kerkenraad kan ook een gemeentevergadering hierover beleggen.

7. College van Diakenen (CvD)

- 1) Het college van diakenen bestaat uit 8 (acht) leden, te weten 6 diakenen en 2 diaconale rentmeesters.
- 2) De verkiezing van de voorzitter, secretaris en penningmeester geschiedt eens per jaar in de eerste vergadering van het desbetreffende jaar.
- 3) In die vergadering worden ook de plaatsvervangers van de voorzitter en secretaris aangewezen.
- 4) Het college van diakenen wijst uit zijn midden een administrerend diaken of diaconaal rentmeester aan, die belast wordt met de boekhouding van het college, óf het college van diakenen wijst een administrateur aan.
- 5) De administrateur kan de vergaderingen van het college bijwonen, en heeft daarin een adviserende stem. Op hem is het bepaalde in ord. 4-2 betreffende de geheimhouding van toepassing.
- 6) De penningmeester is bevoegd betalingen te doen namens de diaconie, met inachtneming van het door de kerkenraad vastgestelde beleidsplan en de begroting, tot een maximaal bedrag van €5.000 per betaling. Voor betalingen boven dit bedrag zijn voorzitter en penningmeester of secretaris en penningmeester gezamenlijk bevoegd.
- 7) Bij afwezigheid of ontstentenis van de penningmeester treedt de voorzitter op als diens plaatsvervanger.

8. Vaststelling en wijziging van de plaatselijke regeling

Hiervoor gelden de regels uit de kerkorde. U kunt ze lezen bij de [toelichting](#).

9. Overige bepalingen

In de gevallen dat de kerkorde voorschrijft dat de kerkenraad de gemeente kent in een bepaalde zaak en haar daarover hoort, belegt de kerkenraad een bijeenkomst met de leden van de gemeente, die wordt

- aangekondigd in het kerkblad, dat voorafgaande aan de bijeenkomst verschijnt, óf
- op een andere, door de kerkenraad te bepalen, passende wijze, én afgekondigd op tenminste twee zondagen, die aan de bijeenkomst voorafgaan.

In deze berichtgeving vooraf maakt de kerkenraad kenbaar over welke zaak hij de gemeente wil horen.

Bijlage A: Algemene regels voor alle werkgroepen

A.1 Samenstelling

1. Een werkgroep bestaat:
  - a. Uit minimaal 1 ambtsdrager
  - b. Geregistreerde leden die volgens de [tabel uit par. 2.1](#) stemgerechtigd zijn.
  - c. Uit minimaal 4 leden
2. Op voordracht van de werkgroep worden leden benoemd door de kerkenraad. Het zoeken van nieuwe leden is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de werkgroep en de kerkenraad.
3. Gemeentebrede werkgroepen worden evenwichtig samengesteld uit leden uit beide wijken.
4. Een werkgroep kiest uit haar midden:
  - a. een voorzitter
  - b. en een secretaris

A.2 Werkwijze

1. Een werkgroep bepaalt zelf haar vergaderfrequentie en wijze van vergaderen.
2. Van elk overleg wordt een verslag aan de kerkenraad gestuurd.
3. Elke werkgroep is zelf verantwoordelijk voor berichtgeving naar de gemeente.
4. Een werkgroep kan commissies of projectgroepen vormen voor specifieke taken of projecten. (bv. de organisatie rond een Startzondag).
5. Besluitvorming vindt bij voorkeur plaats op de vergaderingen. De voorzitter en de secretaris kunnen na onderling overleg via de e-mail een voorgenomen besluit aan de andere leden van de werkgroep voorleggen. Hierbij worden de regels gevolgd zoals aangegeven in [4.2 Besluitvorming via e-mail \[lokale regel - geldend voor alle organen\]](#)
6. Begrotingen worden in principe per kalenderjaar gemaakt en worden ingediend in samenspraak met de kerkenraad.
7. Gelijktijdig worden de plannen voor het nieuwe seizoen ingediend bij de kerkenraad. Ook worden jaarlijks de activiteiten geëvalueerd.

A.3 Verantwoordelijkheden en Bevoegdheden

1. Binnen het algemene beleid van de kerkenraad neemt een werkgroep zelfstandig besluiten op het aan de werkgroep toevertrouwde taakveld. De kerkenraad kan zelf geen besluiten nemen op dat taakveld buiten de werkgroep om.
2. Een werkgroep kan op basis van een goedgekeurde begroting, zelfstandig besluiten tot uitgaven, hiervoor is geen toestemming van de kerkenraad of CvK noodzakelijk. Uiteraard mits passend binnen de beleidskaders van de kerkenraad.
3. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de werkgroepen en de kerkenraad om een goede balans te vinden tussen de activiteiten en de daarmee gepaard gaande werkdruk, en het plezier houden in het kerkenwerk.

Bijlage B: Instructies voor de werkgroepen

B.1 Werkgroepen Eredienst

Kern	“Zorgdragen voor de voorbereiding en de uitvoering van de wekelijkse – en bijzondere erediensten in de betreffende wijk”.
Activiteiten	Naast de algemene activiteiten zoals in bijlage A omschreven, kan hierbij gedacht worden aan: 1. Vorming, (muzikale) invulling en ontwikkeling van de liturgie. Ook rond de wijze en de frequentie van de avondmaalsviering. 2. Opmaken van het preekrooster aan de hand van de uitgangspunten van de kerkenraad, bv voor de gemeenschappelijke diensten van beide wijken, en laten vaststellen door de kerkenraad. 3. Opstellen en invulling van roosters voor ambtsdragers, eredienst-medewerkers, organisten, kerk-tv, hulpkosters, koffiedienst, bloemen, autorijdienst, liturgieopmakers, lectoren, bhv, kindernevendienst, koren, muzikale ondersteuning etc. 4. Inrichting van de kerkzaal incl. eventuele gedachtenisplek 5. Bijzondere diensten verzorgen zoals uitvaartdiensten, Voleindingszondag, Kinderkerstfeest, Pasen e.d. 6. Zorgdragen voor een goede begeleiding en werkinstructie voor eredienstmedewerkers.

B.2 Werkgroepen Pastoraat

Kern	“Zorgdragen voor de organisatie en de uitvoering van de pastorale zorg in de betreffende wijk”.
Activiteiten	Naast de algemene activiteiten zoals in bijlage A omschreven, kan hierbij gedacht worden aan: 1. Organisatie en uitvoering van (individueel) pastoraat door predikant en/of gemeenteleden via bezoekgroepen o.i.d. 2. Organiseren en invullen van activiteiten zoals ontmoetingsochtenden, ouderenbijeenkomsten, jongerenactiviteiten e.d. 3. Verzorgen van Paasgroeten, kerstattenties e.d. 4. Bezoeken en welkom heten van nieuw ingekomen leden.

B.3 Werkgroep Vorming & Toerusting

Kern	“Het ondersteunen van de gemeente bij het leren en verdiepen van het geloof”.
Activiteiten	Naast de algemene activiteiten zoals in bijlage A omschreven, kan hierbij gedacht worden aan: 1. Zich oriënteren op maatschappelijke-, kerkelijke- en theologische ontwikkelingen en hierop een verantwoorde vertaalslag maken naar activiteiten. 2. Organiseren en uitvoeren van gespreksgroepen, Bijbelkringen, film- en muziekavonden e.d. voor gemeenteleden en overige geïnteresseerden. 3. Bezoeken van andere geloofsgemeenschappen, tentoonstellingen. 4. Organiseren van kloosterweekenden.

B.4 Werkgroep Kerk-naar-Buiten

Kern	“De gemeente te betrekken, te activeren, te inspireren en te ondersteunen bij haar roeping als getuige naar buiten te treden. Bevorderen van de verbinding tussen kerk en dorp/omgeving”.
Activiteiten	Naast de algemene activiteiten zoals in bijlage A omschreven, kan hierbij gedacht worden aan: 1. Contact onderhouden / participeren / financieel ondersteunen/ lid klankbordgroep in de stichting ‘Hart-voor-Velserbroek’. 2. Ondersteunen, inhoudelijk en/of financieel, van de activiteiten van de Stichting ‘Cultuur in de Dorpskerk’. 3. Onderhouden van contacten met andere kerkgenootschappen, bv RK, en stimuleren van gezamenlijke activiteiten. 4. Contacten onderhouden naar de burgerlijke gemeente Velsen. 5. Medeorganiseren en/of ondersteunen van activiteiten, passend binnen de scope, van derden binnen de grenzen van onze wijken. 6. Organiseren van ‘stiltewandelingen’. 7. Kerkopenstellingen doordeweeks of in het weekend. 8. (mede-)Organiseren van activiteiten die kerk en dorp meer met elkaar verbinden. Bv kledingbeurs, boeklezingen, toneelstukken, kooravonden en tentoonstellingen e.d. Of een vereniging ‘Vrienden van de Dorpskerk/Het kruispunt’ oprichten? Of ons laten inspireren door de ‘Dorpskerkenbeweging’.

B.5 Werkgroep Kerkblad

Kern	“Het verzorgen van het Kerkblad voor gemeenteleden en geïnteresseerden”.
Activiteiten	In het redactiestatuut (vastgesteld op 26 november 2018) staat uitgebreid beschreven wat de verantwoordelijkheden, bevoegdheden en taken van iedereen is, die betrokken is bij het tot stand komen van het kerkblad ‘KerkOnderweg’. Hier wordt korthedshalve naar verwezen. In principe verandert er daarom weinig als de redactie voortaan als ‘werkgroep kerkblad’ zal functioneren. Er kan nog wel worden opgemerkt: - dat het eventueel ontbreken van een ambtsdrager binnen de werkgroep geen bezwaar hoeft te zijn, zolang er maar regelmatig contact en terugkoppeling is. - dat het huidige statuut op sommige plaatsen wel erg gedetailleerd is.

B.6 Werkgroep Kerk-in-Actie

Kern	“Het informeren, bewustmaken en stimuleren van de gemeente voor het ondersteunen in de breedste zin des woords van missionaire en wereld-diaconale projecten zoals die door de landelijke Kerk-in-Actie organisatie worden aangedragen. Kernwoorden: geloven, helpen, bouwen”.
Activiteiten	Er is een beleidsplan van de voormalige ZWO. Dit plan weerspiegelt niet volledig de huidige activiteiten van de commissie Kerk-in-Actie. Dat betekent: 1. Dat er nog overleg nodig is met de commissie, dit is gepland voor 2022. 2. Naar verwachting kunnen de huidige activiteiten 1 op 1 worden ondergebracht in de werkgroep-structuur en hoeft er niet veel te veranderen. Ook blijft de werkgroep een werkgroep van de kerkenraad en niet van het CvK. 3. Wel moeten er aanvullende afspraken worden gemaakt voor de financiële verantwoording, omdat de werkgroep een eigen inkomstenbron heeft en financiële administratie voert.

B.7 Werkgroep Groene Kerk

Kern	“Het bevorderen van verduurzaming van kerk en samenleving door middel van het informeren, bewustmaken en stimuleren van de gemeente.
Activiteiten	Er is nog geen overleg geweest met de huidige ‘groene werkgroep’. Dit wordt gepland voor 2022. Dan kunnen verder afspraken worden gemaakt hoe we met elkaar deze opdracht kunnen invullen.

Ord. 4, art. 6 lid 2. De kerkenraad wordt gevormd door de ambtsdragers van de gemeente.

1.1. aantal ambtsdragers

De kerkenraad stelt het aantal ambtsdragers vast (ord. 4-6-3).

Het is belangrijk, dat dit besluit van de kerkenraad gemakkelijk te vinden is, vanwege de bepaling van Ord. 4-5-4, dat *'geen besluiten genomen kunnen worden indien niet tenminste de helft van het aantal leden zoals dit door het kerkelijk lichaam is vastgesteld, ter vergadering aanwezig is'*. Anders gezegd: het quorum om besluiten te kunnen nemen, is de helft van het aantal dat er bij een voltallige kerkenraad zou zijn.

Vacatures tellen dus mee.

Het is daarom zinvol het aantal kerkenraadsleden vast te leggen in de plaatselijke regeling.³

1.2. vaste adviseurs

Ord. 4-6 betreft de *'samenstelling van de kerkenraad'*.

Dit betekent, dat hier die adviseurs worden genoemd, die regelmatig of altijd aanwezig zijn bij kerkenraadsvergaderingen.

Het gaat dus niet om iemand, die een of twee keer wordt gevraagd om advies te geven.

Het is dan ook zinvol in de plaatselijke regeling vast te leggen wie als adviseur tot de kerkenraadsvergaderingen toegang heeft en dus agenda en verslag krijgt.

De laatste zin in 1.2 geeft aan, dat de aanwezigheid beperkt kan worden tot het arbeidsveld van de adviseur.

Aanvullende toelichting

Het kan zijn dat de kerkenraad bij **een bepaalde opdracht** iemand zoekt, die daarvoor in het bijzonder geschikt is. Deze kan de kerkenraad zelf verkiezen uit de stemgerechtigden van de gemeente, nadat dezen in de gelegenheid zijn gesteld personen aan te bevelen (ord. 3-6-2). Zulke ambtsdragers tellen mee voor het verplichte minimum aantal kerkenraadsleden.

Tot de ambtsdragers kunnen **ambtsdragers met een bepaalde taak** horen. Ord. 3-8-2 biedt de kerkenraad de mogelijkheid een ambtsdrager een bepaalde taak toe te vertrouwen en hem op grond daarvan van andere taken vrijstellen.

De colleges van kerkrentmeesters en diakenen tellen ieder ten minste twee ambtsdragers (ouderlingen-kerkrentmeester resp. diakenen) en dus is hun minimumaantal in de kerkenraad ook twee. De niet-ambtsdragers heten kerkrentmeester resp. diaconaal rentmeester. Tellen de colleges echter uitsluitend ambtsdragers, dan zijn de minimumaantallen drie.

In de regel worden **kerkelijk werkers** in het ambt van ouderling of diaken bevestigd.

Kerkelijk werkers die ambtsdrager zijn, zijn uiteraard lid van de kerkenraad en dienen te worden opgenomen in de samenstelling. Zij kunnen eventueel apart worden genoemd, maar ook gewoon gerekend worden onder de categorie ouderlingen of diakenen, afhankelijk van het ambt van de kerkelijk werker. Een kerkelijk werker kan echter nooit ouderling-kerkrentmeester zijn: hij is ouderling-kerkelijk werker óf diaken-kerkelijk werker. In een gemeente zonder wijkgemeenten is de diaken-kerkelijk werker lid van het college van diakenen.

Ord. 4-6-7 regelt dat de kerkenraad kan benoemen tot lid van de kerkenraad:

- **predikanten die met bijzondere opdracht** aan de gemeente verbonden zijn en
- **predikanten van de kerk** die lid zijn van de gemeente.

---

³ Voor het wijzigen van de plaatselijke regeling bent u verplicht de mening van de gemeentelieden te vragen (ord. 4-8-9). Als u tussentijds het aantal ambtsdragers wilt veranderen en niet meteen de gemeente kunt raadplegen, neem dan een kerkenraadsbesluit, voeg een kopie van het besluit aan de plaatselijke regeling toe en bespreek de wijziging tijdens de eerstvolgende gemeentevergadering.

Dit is niet verplicht, maar een optie die de kerkorde biedt. De kerkenraad kan dus kiezen of het lidmaatschap van deze predikanten gewenst is of niet. Deze keuze zou de kerkenraad vervolgens vast kunnen leggen in de plaatselijke regeling.

Taken van de kerkenraad

Ordinantie 4-9 biedt de mogelijkheid om te werken met

- een kleine kerkenraad, of
- een kerkenraad met werkgroepen, of
- een kerkenraad met werkgroepen en een kleine kerkenraad.

In onze gemeente kiezen we voor het instellen van werkgroepen. Er wordt geen kleine kerkenraad ingesteld. Dat heeft gezien de omvang van onze gemeente geen meerwaarde en zou de vergaderlast onnodig vergroten.

De kerkenraad vertrouwt een deel van zijn taak toe aan een aantal werkgroepen (ord. 4-9-2).

De kerkenraad blijft eindverantwoordelijk. De ordinantietekst geeft aan welke taken de kerkenraad **niet** kan toevertrouwen aan werkgroepen (ord. 4-9-5).

De kerkenraad kan de werkgroepen ook weer opheffen.

Samenstelling werkgroepen

Ord. 4-9-2 zegt, dat een werkgroep bestaat uit

- een of meer ambtsdragers en
- een aantal andere leden van de gemeente.

De kerkenraad heeft tot taak:

- de instelling van werkgroepen en de benoeming van hun leden
- het vaststellen van de instructies van de werkgroepen
- het toetsen van het werk van de werkgroepen aan het beleidsplan, dat door de kerkenraad is vastgesteld (ord. 4-9-5).

Ord. 3, art. 2. De verkiezingsregeling

1. De verkiezing wordt gehouden volgens een door de kerkenraad vast te stellen regeling
2. Tot vaststelling of wijziging van deze regeling kan de kerkenraad overgaan met inachtneming van het bepaalde in ordinantie 4-8-5.
3. Stemgerechtigd zijn de belijdende leden van de gemeente.
De kerkenraad bepaalt, nadat de leden van de gemeente in de gelegenheid zijn gesteld hun mening kenbaar te maken, of stemgerechtigd zijn
  - de doopleden van de gemeente
  - de gastleden aan wie de positie als van een belijdend lid is verleend
  - de gastleden aan wie de positie als van een dooplid is verleend
  - de vrienden die belijdend lid zijn van een andere gemeente van de kerk
  - de vrienden die dooplid zijn van een andere gemeente van de kerk
  - overige vriendenen legt dit vast in de in lid 1 genoemde regeling.
Degenen die niet tot de belijdende leden worden gerekend, zijn eerst stemgerechtigd indien zij de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt.
4. De kerkenraad kan in de regeling opnemen dat bij volmacht kan worden gestemd, met dien verstande dat niemand meer dan twee gevolmachtigde stemmen kan uitbrengen en alleen stemgerechtigde leden gevolmachtigde stemmen kunnen uitbrengen.

2.1 Stemrecht en verkiesbaarheid

De ordinantietekst spreekt van verkiezing ‘*volgens een door de kerkenraad vast te stellen regeling*’. § 2 van het model plaatselijke regeling is de hier bedoelde verkiezingsregeling.

In de plaatselijke regeling dienen de volgende punten door de kerkenraad zelf geregeld te worden:

Wie zijn stemgerechtigd? De kerkenraad dient op dit punt een keuze te maken (ord. 3-2-3). De tabel geeft de verschillende opties aan. U kunt ook overal “nee “ invullen.

Uiteraard krijgen de “eigen” doopleden stemrecht als “doop”-gastleden en/of vrienden dit ook krijgen.

Bij wijzigingen moet u de gemeente raadplegen.

Zie ook schema, aanvullende toelichting (2) achterin dit model.

De kerkorde kent een algemene procedure voor besluitvorming in ‘*alle kerkelijke lichamen*’. Deze is te vinden in Ord. 4-5 en in het model in § 4.

Verkiezing van ambtsdragers geschiedt door stemgerechtigden, en wel *die* stemgerechtigden, die daadwerkelijk aan de stemming deelnemen. Hierop zijn de leden 1 tot en met 3 van ord. 4-5 van toepassing, tenzij in de plaatselijke regeling anders is voorzien. De kerkenraad moet in de plaatselijke regeling een verkiezingsregeling vastleggen (ord. 3-2 en ord. 4-8-5). In het model is de regeling conform ord. 4-5 overgenomen, maar de kerkenraad kan dus ook kiezen voor een aangepaste regeling.

Blanco stemmen tellen daarbij niet mee.

2.2 Stemmen bij volmacht (keuzemogelijkheid)

Bij de verkiezing van ambtsdragers kan bij volmacht worden gestemd, als de kerkenraad dit zo bepaalt (ord. 3-2-4). Een ordentelijke volmacht-procedure is, dat de volmacht schriftelijk en ondertekend is, en dat de gevolmachtigde vóór de stemming laat zien, dat hij een volmacht heeft. Zie de tekst in het model.

Ord. 3-2-4. De kerkenraad kan in de regeling opnemen dat bij volmacht kan worden gestemd, met dien verstande dat niemand meer dan twee gevolmachtigde stemmen kan uitbrengen en alleen stemgerechtigde leden gevolmachtigde stemmen kunnen uitbrengen.

2.3 Verkiezing van ouderlingen en diakenen

Ord. 3, art. 6. De verkiezing van ouderlingen en diakenen

1. Verkiezbaarheid

Verkiezbaar zijn de stemgerechtigden die de status van belijdend lid hebben, dan wel bij de bevestiging – met inachtneming van ordinantie 9-4-1 en 2 – onder de belijdende leden kunnen worden opgenomen.

Verkiezingsprocedure

2. De kerkenraad legt in de plaatselijke regeling vast op welke wijze de verkiezing plaatsvindt, met inachtneming van de volgende bepalingen:

- De gemeente wordt uitgenodigd om per ambt aanbevelingen te doen.
- De kerkenraad stelt de kandidatenlijst op per ambt.
- De kerkenraad is daarbij gehouden degenen die door ten minste tien stemgerechtigden zijn aanbevolen en verkiezbaar zijn op de kandidatenlijst te plaatsen, behalve indien het gaat om verkiezing van een ambtsdrager met bepaalde opdracht.
- Verkiezing door de stemgerechtigden van de gemeente vindt plaats indien er meer kandidaten dan vacatures zijn; in andere gevallen wordt de kandidaat verkozen verklaard.

3. Indien de stemgerechtigden van de (wijk)gemeente telkens voor een periode van ten hoogste zes jaren de kerkenraad machtigen om dubbeltallen per vacature te stellen, gelden in afwijking van lid 2 de volgende bepalingen:

- De gemeente wordt uitgenodigd per vacature aanbevelingen te doen
- De kerkenraad stelt de kandidatenlijst op per vacature
- De kerkenraad is daarbij gehouden degenen die door ten minste vijf stemgerechtigden zijn aanbevolen en verkiezbaar zijn op de kandidatenlijst te plaatsen, behalve
  - * indien het gaat om verkiezing van een ambtsdrager met bepaalde opdracht;
  - * indien de kerkenraad – gehoord de aanbevelingen – zelf een dubbeltal voor de vacature stelt.
- Verkiezing door de gemeente vindt plaats als er voor een vacature meer kandidaten zijn in andere gevallen wordt de kandidaat verkozen verklaard.

Het is mogelijk om een vaste verkiezingsmaand vast te leggen in de regeling.

Let overigens op, dat u de verkiezingen en ambtstermijnen niet zo regelt, dat op zeker moment alle kerkenraadsleden tegelijk aftreden.

Ten behoeve van de verkiezing van ouderlingen en diakenen wordt de gemeente in de gelegenheid gesteld aanbevelingen te doen (ord. 3-6-2). Het ligt voor de hand hiervoor een termijn op te nemen. Zie het model.

Wanneer de verkiezing daadwerkelijk plaatsvindt, worden gemeenteleden uitgenodigd om daaraan deel te nemen (door naar de verkiezingsvergadering te komen of door hun stembiljet in de stembus te deponeren, zie hierna onder 2.2.3.). Ook voor deze uitnodiging kan in de plaatselijke regeling een termijn opgenomen worden.

Verkiezing kan bijvoorbeeld tijdens een vergadering van stemgerechtigden, maar ook in de vorm van een stembusverkiezing. De kerkenraad kan de keuze voor een van beide vormen vastleggen in de plaatselijke regeling. Zie de model-tekst.

2.4 Verkiezing van predikanten

Ord. 3, art. 4. De verkiezing van predikanten

1. Voor de verkiezing tot predikant voor gewone werkzaamheden komen in aanmerking
- degenen die overeenkomstig ordinantie 13-18-3 als predikant beroepbaar zijn gesteld en
- de predikanten-geestelijk verzorger die door de kleine synode beroepbaar zijn gesteld als predikant, nadat zij de daarvoor vereiste aanvullende opleiding hebben voltooid of daarvoor ontheffing van de kleine synode hebben verkregen vanwege verworven bekwaamheden.
2. Predikanten voor gewone werkzaamheden zijn pas beroepbaar wanneer zij ten minste vier jaar de gemeente waaraan zij verbonden zijn, hebben gediend. Afwijking hiervan is slechts mogelijk met instemming van het breed moderamen van de classicale vergadering van de classis waartoe de gemeente behoort waaraan de betrokken predikant verbonden is.
3. Een predikant kan niet binnen twee jaar voor de tweede maal worden beroepen in dezelfde vacature.
4. Een predikant tegen wiens vervulling van het ambt ernstige bezwaren zijn gerezen, kan – indien deze bezwaren door het bevoegde college voor het opzicht in behandeling zijn genomen – geen beroep in overweging nemen zolang die behandeling niet onherroepelijk is geëindigd.
5. De kerkenraad verricht de kandidaatstelling.
6. De verkiezing van een predikant vindt plaats in een door de kerkenraad belegde vergadering van de stemgerechtigden van de gemeente.
7. Voor het geval dat de kerkenraad één kandidaat ter verkiezing aan de gemeente voorstelt, is een meerderheid van twee derde van de uitgebrachte geldige stemmen vereist om deze gekozen te kunnen verklaren.
10. De kerkenraad maakt de naam van de gekozene aan de gemeente bekend om haar goedkeuring te verkrijgen met het oog op de beroeping.
11. Bezwaren tegen de gevolgde verkiezingsprocedure kunnen worden ingebracht door stemgerechtigde leden van de gemeente en dienen uiterlijk vijf dagen na deze bekendmaking schriftelijk en ondertekend bij de kerkenraad te worden ingediend.
12. De kerkenraad zendt het bezwaarschrift binnen veertien dagen - onverminderd zijn verantwoordelijkheid te proberen zelf het bezwaar weg te nemen - door naar het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen, dat terzake een einduitspraak doet.

In ordinantie 3, de art. 3 t/m 5 wordt het beroepingswerk predikanten beschreven, met aandacht voor bijvoorbeeld de beroepingscommissie en de financiële randvoorwaarden. In de plaatselijke regeling worden twee zaken rond het beroepingswerk genoemd.

Ord. 3-4-6 bepaalt, dat de kerkenraad een verkiezingsvergadering belegt. Wij bevelen aan in de plaatselijke regeling een termijn op te nemen, die de kerkenraad bij de uitnodiging in acht dient te nemen.

‘Gewoon’ is dat de verkiezing van een predikant door de stemgerechtigde gemeenteleden geschiedt (zie Ord. 3-4-6). Indien een gemeente meer dan 200 stemgerechtigde leden telt, dan kan de verkiezing van predikanten in de plaatselijke regeling anders geregeld worden, namelijk dat deze verkiezing door de kerkenraad plaatsvindt (zie Ord. 3-4-8).

Het breed moderamen van de classicale vergadering dient deze regeling goed te keuren. Dit vraagt een motivering van het besluit en het is aan het breed moderamen om te beoordelen of er een goede reden is om af te wijken van de hoofdregel.

Tevens dient de gemeente krachtens Ord. 4-8-5,9 over deze wijziging gehoord dient te worden. Indien de kerkenraad hiervoor kiest en het breed moderamen van de classicale vergadering het goedkeurt, leidt dit tot de in het model opgenomen tekst.

Ord. 4, art. 8.   **Werkwijze**

7. De kerkenraad maakt een regeling voor zijn wijze van werken, waarin in ieder geval wordt geregeld: het bijeenroepen van zijn vergaderingen, de agendering, de openbaarmaking van zijn besluiten, de toelating van niet-leden van de kerkenraad tot zijn vergaderingen en het beheer van zijn archieven.

3.1. De kerkorde geeft als minimum voor het aantal vergaderingen per jaar zes. De kerkenraad mag in zijn regeling een hoger aantal vermelden.

3.3. Geen vergadering zonder verslag. Het verslaan van vergaderingen is zo normaal, dat het niet als kerkordelijke verplichting is opgenomen. Zeker bij een beleidsorgaan als de kerkenraad zal het niet zonder verslag kunnen en het verdient aanbeveling dit vast te leggen in de plaatselijke regeling.

3.4. De kerkenraad dient in de plaatselijke regeling ook te regelen hoe hij zijn besluiten openbaar maakt. Hij kan hierin zelf keuzes maken met betrekking tot de wijze waarop de besluiten bekend worden gemaakt en binnen welke termijn. In het model is hiervoor een suggestie opgenomen. Deze suggestie is open geformuleerd, want vaak zal schriftelijke bekendmaking het beste zijn, maar soms kan er wellicht behoefte zijn aan de mondelinge vorm (bijvoorbeeld bij de verkiezing van ambtsdragers).

Wil de kerkenraad de bekendmaking anders of gedetailleerder regelen, dan is dit uiteraard mogelijk. Dit dient dan wel in de plaatselijke regeling te worden opgenomen.

3.5. De kerkorde verplicht de kerkenraad om een moderamen te kiezen. Aan de samenstelling van het moderamen stelt ord. 4-8-2 als voorwaarden dat er ten minste een preses, scriba en plaatsvervanger (assessor) zijn en dat in elk geval een predikant ervan deel uitmaakt. Zolang de kerkenraad aan die voorwaarden voldoet is elke samenstelling toegestaan. Het is niet verplicht de gekozen samenstelling vast te leggen in de plaatselijke regeling, er mag indien gewenst van jaar tot jaar gevarieerd worden.

NB! Voor een moderamen geldt wel de quorumregel: ten minste de helft van het aantal leden, maar niet de minimumregel dat er ten minste drie leden moeten zijn om een besluit te kunnen nemen.

Ord. 11-4, dat handelt over rechtspersoonlijkheid en vertegenwoordiging, bepaalt in lid 3, dat de gemeente in zaken die niet van diaconale aard zijn en niet vermogensrechtelijke aangelegenheden betreffen, vertegenwoordigd wordt door de preses en scriba van de kerkenraad en dat de kerkenraad voor preses en scriba *plaatsvervangers moet aanwijzen*.

Dit laatste is van belang omdat de gemeente anders bij ontstentenis van preses en/of scriba niet vertegenwoordigd kan worden zonder dat de kerkenraad eerst apart bij elkaar is gekomen om alsnog plaatsvervangers aan te wijzen. Het model doet u de suggestie de plaatsvervangers aan te wijzen in dezelfde vergadering als die waarin het moderamen wordt gekozen. U mag dat anders regelen, als u maar regelt dat de plaatsvervangers worden aangewezen.

3.6 De kerkenraad moet vastleggen hoe en met wie jaargesprekken gehouden worden. Dit geldt in ieder geval de aan de gemeente verbonden predikant en de kerkelijk werker die in het ambt bevestigd is. Bij predikanten is er geen sprake van functioneringsgesprekken vanwege de gelijkwaardigheid van de ambten.
Zie brochure jaargesprekken.

3.7 Volgens Ord. 4-8-7 moet de kerkenraad ook regelen ‘.. de toelating van niet-leden van de kerkenraad tot zijn vergaderingen ..’. Kerkenraadsvergaderingen zijn in beginsel niet openbaar. Indien de kerkenraad dit wenst kan hij echter besluiten dat zijn vergaderingen openbaar zijn (dus inclusief ‘andere belangstellenden’, bijvoorbeeld ook de plaatselijke pers). In dat geval moet de kerkenraad

tenminste de bevoegdheid aan zich houden te besluiten om een zaak in beslotenheid te behandelen ('in comité').

De kerkenraad kan ook besluiten, dat (alleen) *gemeenteleden* altijd tot de vergaderingen worden toegelaten, of ook *vrienden* en ook *gastleden*.

In de plaatselijke regeling kan ook worden bepaald, dat toelating tot de kerkenraadsvergaderingen een apart kerkenraadsbesluit vergt.

In het model zijn de diverse mogelijkheden als alternatieven aangegeven.

3.8 Volgens Ord. 11-2-7 is het beheren van de archieven van de gemeente een taak van het college van kerkrentmeesters. Het ligt voor de hand dat de scriba van de kerkenraad het lopend archief onder zijn beheer heeft. Indien daartoe bepaalde voorzieningen nodig zijn, dan is het de verantwoordelijkheid van het college van kerkrentmeesters deze te realiseren. Als de scriba bepaalde delen van het archief niet meer als lopend beschouwt en ze om die reden elders wil onderbrengen, is ook dat de verantwoordelijkheid van het college.

3.9 Eredienstmedewerkers [lokale regel]

Ord. 5, art. 1. **De Eredienst**

5. De verantwoordelijkheid van de kerkenraad voor de kerkdiensten wordt tot uitdrukking gebracht in de ambtelijke aanwezigheid van leden van de kerkenraad naast de voorganger.

Ord. 3, **Het ambt en de andere diensten**

Art 8- 2. De kerkenraad kan een ambtsdrager een bepaalde taak toevertrouwen en deze op grond daarvan van een deel van de in artikel 9, 10 of 11 genoemde taken vrijstellen.

Art. 10 -1 ouderlingen: - de ambtelijke tegenwoordigheid in de kerkdiensten;

Art 11-1, diakenen: - de ambtelijke tegenwoordigheid in de kerkdiensten;

Het aantal ambtsdragers zoals in par1.1 Aantal ambtsdragers is vermeld (voor beide vierplekken tezamen), brengt met zich mee dat ambtsdragers frequent dienst moeten verrichten bij de wekelijkse kerkdiensten. Dit effect wordt in de praktijk nog versterkt omdat de kerkenraad vrijstelling mag verlenen aan ambtsdragers voor 'hun ambtelijke aanwezigheid' bij de eredienst vgl. ord. 3-8-2 en 3-10-1 en 3-11-1.

Ter ontlasting van de ambtsdragers is het daarom mogelijk 'eredienstmedewerkers' te benoemen. Dit is geen rol die in de kerkorde voorkomt maar die door onze gemeente is ingesteld. Aanleiding hiervoor was een bezoek aan de Protestantse gemeente Bennebroek in 2016. Oud-diakenen en oud-ouderlingen werden daar ingeschakeld om in de kerkdienst mee te werken. Gerben Heitink (emeritus hoogleraar praktische theologie en kerklid in Bennebroek) zei "als je een keer de gelofte hebt afgelegd, blijft die altijd van kracht".

Om in essentie toch de kerkorde recht te doen, dient er minimaal 1 ambtsdrager aanwezig te zijn. Daarnaast moet de kerkenraad alleen bij uitzondering aan een ambtsdrager toestemming geven zich te onttrekken aan de aanwezigheid bij de eredienst.

Een eredienstmedewerker is in de regel iemand die in het verleden ambtsdrager is geweest. Hij of zij kan optreden als 'Ouderling van dienst' of 'Diaken van Dienst'. Wel moet er voor worden zorggedragen dat er begeleiding en instructie vanuit de werkgroep Eredienst is.

Ord. 4, art. 5 **Besluitvorming**

1. In alle kerkelijke lichamen worden besluiten steeds na gemeenschappelijk overleg en zo mogelijk met eenparig stemmen genomen.
Blijkt eenparigheid niet bereikbaar, dan wordt besloten met meerderheid van de uitgebrachte stemmen, waarbij blanco stemmen niet meetellen.
2. Stemming over zaken geschiedt mondeling tenzij om schriftelijke stemming wordt gevraagd.
Staken de stemmen, dan vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan is het voorstel verworpen.
3. Stemming over personen geschiedt schriftelijk.
Wanneer er niet meer kandidaten zijn dan er verkozen moeten worden, kan mondeling worden gestemd als niemand van de aanwezige leden tegen mondelinge stemming bezwaar maakt.
Indien één kandidaat wordt voorgesteld en de stemmen staken, vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan is de kandidaat niet verkozen.
Indien er meer kandidaten zijn dan er verkozen moeten worden, zijn van hen verkozen diegenen op wie de meeste stemmen zijn uitgebracht en die de meerderheid van de uitgebrachte stemmen hebben behaald, tot het aantal vacatures dat vervuld moet worden.
Indien voor een vacature geen van de kandidaten een meerderheid heeft behaald, vindt een herstemming plaats tussen de twee kandidaten die de meeste stemmen behaalden.
Staken de stemmen, dan vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan beslist het lot.
4. Geen besluiten kunnen worden genomen indien niet ten minste de helft van het aantal leden zoals dit voor het kerkelijk lichaam is vastgesteld, met een minimum van drie leden, ter vergadering aanwezig is
Wanneer in een vergadering het quorum niet aanwezig is, kan ten aanzien van een op die vergadering ingediend voorstel een besluit worden genomen op een volgende vergadering die ten minste twee weken later wordt gehouden, ook wanneer dan het quorum niet aanwezig is, mits ten minste drie leden aanwezig zijn.
5. Voor besluitvorming in een vergadering met stemgerechtigde leden van de gemeente zijn de leden 1 tot en met 3 van overeenkomstige toepassing, tenzij in de plaatselijke regeling anders is voorzien.

4.2 Conform de kerkorde

De kerkorde bevat een artikel over besluitvorming in kerkelijke lichamen in het algemeen: Ord. 4, artikel 5. Dit artikel geldt zowel de kerkenraad, als het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen. (De eerste drie leden van het artikel zijn ook van toepassing op de verkiezing van ambtsdragers, tenzij in de plaatselijke regeling anders is bepaald. Zie voor de toepassing van dit artikel op verkiezingen van ambtsdragers art. 2.1.2. van deze toelichting). Voor de verkiezing van predikanten zijn in het bijzonder ook ordinantie 3-4-6 en 3-4-7 van belang.

Wij geven de volgende kanttekeningen bij dit artikel:

Lid 4 bepaalt dat tenminste de helft van het aantal leden aanwezig moet zijn, wil er besluitvorming plaats kunnen vinden. Is dit ‘quorum’ er niet, dan moet een nieuwe vergadering worden uitgeschreven. Zie verder de ordinantietekst (NB!: dit artikellid kan niet worden toegepast op verkiezingen door gemeentelieden).

“De helft” is niet hetzelfde als “de helft plus één”. Bijvoorbeeld: een kerkenraad telt 11 leden. De helft is 6 (5,5 naar boven afgerond). De helft plus één zou 6,5 naar boven afgerond = 7 zijn!

Bij besluitvorming wordt eenparigheid nagestreefd, maar anders is een meerderheid van de aanwezigen voldoende. Blanco stemmen tellen dus niet mee.

Een voorbeeld:

Een kerkelijk lichaam telt tien leden. Er zijn zeven personen ter vergadering aanwezig. Er kan dus besluitvorming plaatsvinden (quorum is aanwezig). Twee leden stemmen blanco. Deze

tellen niet mee. Er tellen dus vijf stemmen mee. Het voorstel heeft drie voorstemmers. Drie is een meerderheid van vijf: het voorstel is aangenomen.

Wanneer een kerkelijk lichaam minder dan vijf leden telt, geldt als quorum het aantal van drie. Voor een moderamen echter, dat minimaal drie leden telt, geldt in alle gevallen dat de helft aanwezig moet zijn. Dus een moderamen van drie leden kan een besluit nemen als er twee leden aanwezig zijn.

4.2 Besluitvorming via e-mail

De besluitvorming van kerkelijke lichamen is geregeld in ordinantie 4-5. Met name 4-5-1- is van belang: er moet sprake zijn van gemeenschappelijk overleg (gericht op besluitvorming per eenparigheid; gelet op het kerkelijke karakter van ordinantie 4-1).

Er is door te reageren per e-mail niet of nauwelijks sprake van gemeenschappelijk overleg. Een wezenlijk kenmerk voor besluitvorming in een ambtelijke vergadering is, dat men met elkaar in overleg gaat, naar elkaar luistert, zich eventueel door elkaar laat overtuigen en zo vervolgens tot een besluit komt.

Toch is besluitvorming via e-mail soms aan de orde, bijvoorbeeld wanneer er veel tijd tussen vergaderingen zit. Om die reden is in deze regeling vastgelegd aan welke voorwaarden raadpleging via e-mail moet voldoen, zodat deze raadpleging zorgvuldig plaatsvindt. Onder meer door onderwerpen die om overleg vragen, uit te sluiten van besluitvorming via e-mail.

TOELICHTING – 5. De kerkdiensten

5.1. Ord. 5-1-3 bepaalt, dat de kerkenraad de tijd, de plaats en het aantal van de kerkdiensten vaststelt. Omdat de plaats van samenkomst een van de ‘basisgegevens’ van een gemeente is (de kerkenraad mag deze plaats niet zomaar veranderen, maar moet de gemeenteleden daarin kennen en hen erover horen; ord. 4-8-9) wordt in het model de suggestie gedaan dit vast te leggen in de plaatselijke regeling. Verplicht is dit niet.

5.2 doopvragen, avondmaal en levensverbintenissen

De artikelen 5.2, 5.3 en 5.4. van het model plaatselijke regeling betreffen gewichtige zaken, waarover in de kerkorde de beslissing aan de kerkenraad is gelaten. Hoewel bij deze zaken niet is voorgeschreven dat deze vastgelegd worden in de plaatselijke regeling, is dit wel wenselijk. Het gaat immers om beslissingen, waaraan gemeenteleden rechten kunnen ontleenen en dan is het belangrijk dat vragen hierover gemakkelijk en eenduidig beantwoord kunnen worden.

Voor al deze zaken geldt verder,

- enerzijds dat de kerkenraad geen besluit tot beleidswijziging kan nemen zonder communicatie (‘mening vragen’ of ‘beraad’) met de gemeente en
- anderzijds, dat de kerkenraad over deze artikelen in de plaatselijke regeling geen overleg hoeft te voeren met de gemeente *indien sprake is van voortzetting van bestaand beleid*.

5.3 De eerste aangelegenheid is die van de beantwoording van doopvragen door doopleden. Volgens ord. 6-2-4 bepaalt de kerkenraad of dit mogelijk is. Bepaalt de kerkenraad dat dit niet mogelijk is, dan mogen alleen belijdende leden de doopvragen beantwoorden.

Dit kan, als gezegd, vastgelegd worden in de plaatselijke regeling. Voor beide mogelijkheden vindt u een tekstsuggestie.

5.4 De kerkenraad bepaalt of alleen belijdende leden of ook doopleden aan het avondmaal kunnen deelnemen, aldus ord. 7-2-2.

In modelbepaling 5.3. is voor beide opties een tekst gegeven. Daartussen dient dus gekozen te worden. Uitbreiding tot andere categorieën dan belijdende en doopleden is in strijd met de kerkorde en heeft dus geen kracht of rechtsgeldigheid (ord. 4-4-2).

5.5 Overeenkomstig ord. 5-4 kan de kerkenraad de beslissing nemen –na beraad in de gemeente - dat ook andere levensverbintenissen dan een huwelijk tussen man en vrouw gezegend kunnen worden. Indien de kerkenraad besluit tot deze mogelijkheid is het nodig een aantal zaken goed te regelen, zoals de termijn voor het indienen van een verzoek, het gesprek met betrokkenen, en de bekendmaking aan de gemeente. Het verdient tevens aanbeveling vast te leggen, dat de zegening alleen kan plaatsvinden als een van de betrokkenen lid van de gemeente is.

Verder wil een gemeente de zegening van andere levensverbintenissen wellicht beperken tot verbintenissen die geregistreerd worden bij de burgerlijke stand (geregistreerde partnerschappen, huwelijken van personen van hetzelfde geslacht). In dat geval is het verstandig dit vast te leggen in de plaatselijke regeling.

Voor dit alles geeft art. 5.4. van het model plaatselijke regeling een tekstsuggestie.

De kerkorde verlangt van een plaatselijke regeling dat deze ook een regeling bevat voor het beheer (ord. 4-8-5). Veel ervan ligt al vast in ord. 11, zie taken en aandachtspunten in 11-2-7 en 11-2-8.

Een college van kerkrentmeesters maakt in de praktijk over allerlei zaken nadere afspraken:

- welke kerkrentmeester is met name verantwoordelijk voor (bijvoorbeeld) het beheer van de verzekeringspolissen of de archieven, wie zorgt voor het personeelsbeleid of het overleg met de koster(s), en wat houden die werkzaamheden praktisch in?
- Wanneer wordt een aanvang gemaakt met het opstellen van begroting en jaarrekening?
- Er is misschien een draaiboek Kerkbalans, dat voor meerdere jaren bruikbaar is.
- enz.

Ook de diakenen zullen onderling afspraken maken over de zaken, genoemd in ord. 11-2-8.

Indien al deze afspraken in de plaatselijke regeling wordt vastgelegd, vallen zij onder de verplichting om bij wijziging hierover de mening van de gemeente te vragen (ord. 4-8-9). Wellicht dat sommige zaken inderdaad een dergelijke status verdienen. Andere zaken kunnen beter in een aparte handleiding o.i.d. beschreven worden. Het is aan de kerkenraad en de beide colleges hierin keuzes te maken.

In het model zijn alleen suggesties opgenomen inzake de administrateur en de (bevoegdheid) van de penningmeester.

6.1 Samenstelling en werkwijze

Ord. 11-2-4 bepaalt dat het college van kerkrentmeesters uit minimaal 3 leden bestaat. De kerkenraad kan kiezen voor een college van grotere omvang. Het is van belang om in de plaatselijke regeling een getal op te nemen om het quorum te kunnen vaststellen.

De voorzitter dient ouderling-kerkrentmeester (ambtsdrager) te zijn.

U kunt een vast moment kiezen voor de verkiezing van voorzitter, secretaris en penningmeester. De functies penningmeester en voorzitter of penningmeester en secretaris kunnen door dezelfde persoon worden vervuld. De functies voorzitter en secretaris echter dienen door twee verschillende personen te worden vervuld.

Ord. 11-4-1 verplicht het college van kerkrentmeesters uit zijn midden **of uit de kerkenraad** plaatsvervangers voor zijn voorzitter en secretaris aan te wijzen. De bedoeling van het aanwijzen van plaatsvervangers is, dat het college vertegenwoordigd kan worden ook indien de voorzitter en/of secretaris niet beschikbaar zijn. Het model doet u de suggestie de plaatsvervangers aan te wijzen in dezelfde vergadering als die waarin de voorzitter enz. wordt gekozen. U mag dat anders regelen, als u maar regelt dat er plaatsvervangers zijn.

In ord. 11-2-5 is bepaald, dat het college van kerkrentmeesters ervoor zorgt dat de boekhouding en het middelenbeheer niet in één hand zijn. Dit betekent, dat de penningmeester en de administrateur niet dezelfde persoon zijn.

Het is gebruikelijk dat één persoon in het bijzonder de administratie voert of de verantwoordelijkheid hiervoor draagt. Deze kan ook van buiten de kerkenraad en/of het college komen. De opties zijn dan:

- a) De persoon in kwestie is zelf kerkrentmeester ('administrerend kerkrentmeester' of
- b) hij is dat niet ('administrateur').

Wordt gekozen voor een administrateur, dan kan het zinvol zijn te bepalen, dat deze met adviserende stem de vergaderingen van het college van kerkrentmeesters bijwoont.

Het is gebruikelijk dat de penningmeester wordt gemachtigd tot het doen van betalingen tot een bepaalde limiet. Dan moet er ook worden vastgelegd, hoe de bevoegdheden liggen indien er een betaling boven dat bedrag moet geschieden. Het is gebruikelijk dat een betalingsopdracht dan door

twee personen moet worden ondertekend. Het is verstandig om tevens vast te leggen wie als plaatsvervanger kan optreden voor het geval dat de penningmeester niet in de gelegenheid is. Te denken valt aan de voorzitter of de secretaris.

6.2 Procedure indienen wensen voor de begroting

Het CvK maakt een concept begroting en legt die voor aan de kerkenraad ter vaststelling. De basis hiervoor vormen de meerjarenramingen, de daadwerkelijke cijfers in het lopende jaar en de wensen van kerkenraad en werkgroepen.

Het CvK maakt zijn afweging over de rechtmatigheid en zinvolheid van gedane verzoeken, op basis van o.a. het beleidsplan van de gemeente en de onderbouwing van de wensen. Op de kerkenraad volgt uiteindelijk de finale afweging.

6.3 Invloed van de gemeente bij de vaststelling van begroting en jaarrekening

Dit artikel berust op ord. 11-5 en 11-6, waarin is bepaald, dat de kerkenraad de (concept) begroting en jaarrekening in samenvatting moet publiceren, ter inzage moet leggen en de gemeenteleden moet vragen om hun mening.

U hoeft dit niet vast te leggen in de plaatselijke regeling, maar voor het geval u dat toch wilt bevat het model een suggestie, waarin de elementen

- publicatie van een samenvatting in het kerkblad
- inzagemogelijkheid voor de volledige stukken
- gelegenheid om te reageren

zijn verwerkt. U kunt deze elementen ook anders vormgeven.

7.1 Kerkordelijk is bepaald dat het college van diakenen uit minimaal 3 leden bestaat (ord. 11-2-4). De kerkenraad kan er voor kiezen om de omvang van het college te vergroten. Over het nut om in de plaatselijke regeling vast te leggen hoeveel diakenen een gemeente concreet zal hebben: zie § 1, samenstelling van de kerkenraad. Het is wel van belang om in de plaatselijke regeling een getal op te nemen, zodat bij besluitvorming het quorum kan worden bepaald. De voorzitter dient diaken (ambtsdrager) te zijn.

7.2 In het model doen wij de suggestie om een vast moment te kiezen waarop de voorzitter, secretaris en penningmeester gekozen worden. De functies penningmeester en voorzitter of penningmeester en secretaris kunnen door dezelfde persoon worden vervuld. De functies voorzitter en secretaris echter dienen door twee verschillende personen te worden vervuld.

7.3 Ord. 11-4-2 verplicht het college van diakenen uit zijn midden **of uit de kerkenraad** plaatsvervangers voor zijn voorzitter en secretaris aan te wijzen. De bedoeling van het aanwijzen van plaatsvervangers is, dat het college vertegenwoordigd kan worden ook indien de voorzitter en/of secretaris niet beschikbaar zijn. Het model doet u de suggestie de plaatsvervangers aan te wijzen in dezelfde vergadering als die waarin de voorzitter enz. wordt gekozen. U mag dat anders regelen, als u maar regelt dat de plaatsvervangers worden aangewezen.

7.4 In ord. 11-2-5 is bepaald dat het college van diakenen ervoor zorgt dat de boekhouding en het middelenbeheer niet in één hand zijn. Dit betekent dat de penningmeester en de administrateur niet dezelfde persoon zijn.

Het is gebruikelijk dat één persoon in het bijzonder de administratie voert of de verantwoordelijkheid hiervoor draagt. De plaatselijke regeling kan hiervoor een basis leggen met de bepaling, dat zo iemand wordt aangewezen van buiten de kerkenraad en/of college. De opties zijn dan:

- a) De persoon in kwestie is zelf kerkrentmeester ('administrerend diaken' of
- b) hij is dat niet ('administrateur').

Wordt gekozen voor een administrateur, dan kan het zinvol zijn te bepalen, dat deze met adviserende stem de vergaderingen van het college van diakenen bijwoont.

7.5 Het is gebruikelijk dat de penningmeester wordt gemachtigd tot het doen van betalingen tot een bepaalde limiet. Dan moet er ook worden vastgelegd, hoe de bevoegdheden liggen indien er een betaling boven dat bedrag moet geschieden. Het is gebruikelijk dat een betalingsopdracht dan door twee personen moet worden ondertekend.

Het is verstandig om tevens vast te leggen wie als plaatsvervanger kan optreden voor het geval dat de penningmeester niet in de gelegenheid is. Te denken valt aan de voorzitter of de secretaris.

Ordinantie 4-8-5

De kerkenraad maakt een plaatselijke regeling met daarin regelingen ten behoeve van het leven en werken van de gemeente, na overleg met de organen van de gemeente op wie de regeling betrekking heeft.

Deze plaatselijke regeling bevat ten minste:

- de regeling voor de verkiezing van ambtsdragers;
- de regeling voor de wijze van werken van de kerkenraad;
- de regeling voor het beheer van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente; en voor zover van toepassing
- de regeling van de verdeling van taken tussen algemene kerkenraad en wijkkerkenraad;
- de regeling van de verdeling van taken tussen de kerkenraad en de kleine kerkenraad;
- de regeling van taken en bevoegdheden van werkgroepen.

Deze regelingen worden na vaststelling of wijziging ter kennisneming toegezonden aan het breed moderamen van de classicale vergadering en in geval van een evangelisch-lutherse gemeente tevens aan de evangelisch-lutherse synodale commissie.

Ordinantie 4-8-9

De kerkenraad neemt geen besluiten tot het wijzigen van de gang van zaken in de gemeente ten aanzien van

- het toelaten van doopleden tot het avondmaal
- het zegenen van andere levensverbintenissen dan een huwelijk van man en vrouw dan na beraad in de gemeente.

De kerkenraad neemt in ieder geval geen besluiten tot het wijzigen van de gang van zaken in de gemeente ten aanzien van:

- het beantwoorden van de doopvragen door doopleden;
- het verlenen van stemrecht aan anderen dan belijdende leden;
- de wijze van de verkiezing van ambtsdragers;

en ter zake van:

- de aanduiding en de naam van de gemeente;
- het voortbestaan van de gemeente;
- het aangaan van een samenwerkingsverband met een andere gemeente;
- de plaats van samenkomst van de gemeente;
- het verwerven, ingrijpend verbouwen, afbreken, verkopen of op andere wijze vervreemden van een kerkgebouw;
- de plaatselijke regeling als bedoeld in artikel 8-5;

dan nadat de leden van de gemeente in de gelegenheid zijn gesteld hun mening kenbaar te maken.

De ordinantietekst (ord. 4-8-5 en 4-8-9) geeft aan hoe een regeling vastgesteld of gewijzigd kan worden. De plaatselijke regeling wordt vastgesteld door de kerkenraad. Voordat de kerkenraad dit doet vraagt hij de mening van de gemeenteleden over de inhoud van de regeling.

Ook voert de kerkenraad voorafgaand overleg met

- het college van kerkrentmeesters
- het college van diakenen
- organen van de gemeente (commissies e.d.) althans, voor zover de regeling betrekking heeft op hun werkzaamheden.

Voor wijziging van de plaatselijke regeling geldt dezelfde procedure.

Voor het wijzigen van het beleid met betrekking tot deelname aan het Heilig Avondmaal en het zegenen van andere levensverbintenissen dan het huwelijk van man en vrouw is bovendien de zwaardere vorm van communicatie ‘beraad in de gemeente’ nodig.

Het is mogelijk om af te spreken, dat de regeling meteen na vaststelling geldig is, maar ook om daarvoor een latere datum te kiezen. Zie het voorblad van het model.

De plaatselijke regeling wordt ter kennisneming toegezonden aan het breed moderamen van de classicale vergadering.